

НАВРШИЛО СЕ ПЕТ ДЕЦЕНИЈА РУДАРСКИХ ШТРАЈКОВА У СРБИЈИ

Шести август Дан рудара Србије

Навршава се пет и по деценија од оних бурних дана у рударским окрима када су рудари Сењских рудника дали свој глас против експлоататора и неправде. Борећи се за боље услове живота и рада, за веће плате, за осмочасовно радно време. Својом борбом рудари Сењских рудника, дали су радничкој класи наше земље свој допринос за стварање бољих животних услова. Касније, њиховој борби придружили су се рудари Трпаче, Бора, Алексиначких рудника, Ибарских рудника, Сисеца, Мајданпек и др. Та борба, која се све више распламсавала од почетка епохе коју су снажно обележили рудари, све више је добијала у својој величини и вредности. У дањима оружане револуције, рудари су напустили рударска окна и многа од њих су зарушили, да и пријатељ не би користео руду, а затим су се латили пушке, сврставајући се у партизанске одреде и пошли у борбу против окупатора.

У овим историјским догађајима ни су заостали ни рудари Ибарских бачина.

Тежак положај рудара, који је био условљен самовољом злогласног Савића — газде Рудника, условавао је да су рудари отворено и кроз штрајкове давали отпор једном таквом режиму. Познат је штрајк 1933 године, праћен енергичним захтевом рудара, пред ондашњим властима, да се побољшају услови њиховог живота и самовоља власника рудника. Пошто су власти одговориле кундацима и мучењима на тај захтев, рудари су били принуђени да припремају нове и још веће штрајкове. Тако је познат штрајк, који је избио 1937 године и који је трајао 12 дана. За све то време рудари су провалили под земљом — у Јами.

У дањима, када је КПЈ позвала народ на оружану борбу, рудари Ибарских рудника нису остали по страни. Они су се сврстали у познату Рударску чету и пошли у борбу за ослобођење од окупатора. Они су на Краљеву, а касније на осталим поприштима наше револуције, проносили славу нашег партизанског оружја. Та борба, која је праћена огромним људским жртвама, имала је свога циља и оправдану. Јер, данашња генерација могуће оцене, да је то било нужно и потребно, да би се створило оно што данас имамо.

Тринаест година слободног и социјалистичког Југославије у којој живе слободни људи, радници свих струка и занимања живе и рудари. Ру-

дари, који својим радом дају богат допринос бржем развоју наше социјалистичке привреде. Рудари, који улажу свој труд, али сада за себе, за заједницу која зна да оцени величину њихових напора.

Рудари Ибарских рудника, данас осећају крупне корак животног напретка. Они који су стари лакше то могу да осете, јер знају какав

сти радника, конкретне мере за хигијенско техничко заштитом и побољшање безбедности радника на послу, бољи станбени услови, бољи здравствени услови, — једном речју тежња за опште повлање животног стандарда радних људи код нас, процес је који је захватно и рударе Ибарских рудника у коме они налазе себe борећи се да се он чим

У рударском окну

је био њихов живот у старом друштву. Али ће они исто тако знати да то покажу оним младинама који су у новим условима по први пут ставили рударски шлем на главу и уз светлост рударске лампе пошли у рударска окна. Они ће знати, да на револуционарним традицијама својих старих другова задиптавају се и још више оцене своје вредности и величину онога што данас је створено код нас и да се боре да то буде још усавршеније, лепше и боље.

Нова механизација, која човеку треба да омогући боље услове у процесу производње, све већа тежња за повећање стручне способно

сти пре оствари да би и они уживали плодове тог процеса. Јер, оно што је до сада створено је велико и лепо, али не и довољно. То је солидна база да можемо рачунати на нова стварања и успехе, који су могући уз наше пуно ангажовање и залагање свуда и на сваком месту где живимо и радимо.

М. Костић

СА ПЛЕНУМА ОПШТИНСКОГ СИНДИКАЛНОГ ВЕЋА У БАЉЕВЦУ

ОСНОВНО ПИТАЊЕ РЕШЕЊЕ ДРУШТВЕНЕ ИСХРАНЕ РУДАРА

Друштвена исхрана и снабдевање рудара у Баљевцу, била је једина тачка на дневном реду проширеног пленума Општинског синдикалног већа, који је недавно одржан. Пленуму Општинског већа које се прихватило да одлучно покрене питање решења овог важног питања присуствовали су и народни посланици Петар Веловић и Воја Поповић.

Општински комитет Савеза комуниста и Општински одбор Социјалистичког савеза радног народа, такође су раније расправљали о овом питању. О њему се дискутовало и у управама рудника и на седницама радничких савета. Са решењем овог важног питања успело се само у руднику угља Ушће. Међутим, у оста

нето је подробио ситуација по свим рудницама снабдевања. У дискусији и реферату констатовано је, да трговинска мрежа није показала довољно интересовање за снабдевање потрошача нарочито поврнем. Није боље стање ни у погледу снабдевања са месом и оревом. Са хлебом је нешто боље, али било је приговора због слабог квалитета и што се пече само једна врста хлеба, ма да постоји потражња и за белом хлебом и пецивом. Најслабије је снабдевање потрошача са млечним производима.

Трговинска мрежа како је истакнуто у дискусији, није била сигурна у плаћању поврћа. Дозвољених ко-

Баљевац — рударско насеље

лим рудницама, сем покушаја није ништа више учињено, мада је рудник Јарандо имао једно време раднички ресторан.

У извештају који је поднео председник већа Велизар Мачукић, из-

лицима због тога није ни рескирала, па су најчешће потрошачи остајали без поврћа. Слично је и са месом и млечним производима, и све због тога што трговинска мрежа није опрем (Наставак на другој страни)

Уочи избора за задружне савете

У ОРГАНЕ УПРАВЉАЊА — ТРЕБА БИРАТИ МЛАЂЕ И НАПРЕДНЕ ЉУДЕ

Омасовити чланство задруга један од најважнијих задатака

Недавно је у Секретаријату среског одбора Социјалистичког савеза радног народа договорено о припремама поводом избора за задружне савете. Неки општински одбори Социјалистичког савеза већ су почели са предизборним припремама. Витановац, Врба, Краљево и Боготовац, међу првима су одржали пленуме посвећене изборима органа друштвеног управљања у задругама.

Ушћанска задруга једна од најбољих у срезу која је за првих шест месеци ове године остварила промет од преко 40 милиона динара, већ две године има задружни савет. Ова задруга има и секцију жена задругарки па и жена учлањених у задругу са умањеним уделом.

Задаци модернизације пољопривредне производње, задругама данас дају карактер привредних организација. Оне нису више дућани који служе само за промет робе. Снабдеване тракторима, прикључним машинама и црпачницама за прскање воћњака, задруге су данас носиоци препорода пољопривредне производње.

Многи напредни сточари кроз кооперативу са задругама дошли су до боље расне стоке. Преко 300 крава само у општини Врба вештачки је осемељено за првих седам месеци у овој години. За разлику од домаћих раса, једногодишња телад од вештачки осемељених крава, тешка су преко 100 килограма. Сточари у Врби, због тога и не помишљају више на стари начин узгоја говеда.

За испуњење бројних задатака, одлучено је да на чело задруга морају доћи нови и млађи људи, који су способни да спроводе све те мере. Досадашњи начин руковођења задругама показала се недовољна. И управници задруга били су у руковођењу прилично сдечени. Међутим, према новим прописима управници задруга су изабраници у погледу улога са директорима предузећа, док ће задружни савети имати непуно улогу као и раднички савети у предузећима.

Млађи људи и напредни пољопривредници морају наћи место у задружним саветима. Несумњиво је,

да ће у задружне савете бити бирани и они, који су први прихватили кооперацију и друге мере, које су задруге предузимале за унапређење пољопривредне производње.

Случај саманске задруге која је у ликвидацији и ратарске која је пред принудном управом потврђује, колико је потребно обратити пажњу на избор органа управљања. Има још неких мањих задруга које једва говоре. Са недовољним фондовима и без механичких средстава па и са једним трактором, оне неће моћи да изврше своје задатке. Отуда и нужност да се у предизборној кампањи за задружне савете и о овоме разговара на зборовима задругара.

У времену до избора један од најважнијих задатака јесте и питање омасовања чланства у задругама и уписивање удела. Новим прописима је предвиђено, да поред старе шине породице који уплаћује цео удео у износу од 1.000 динара, чланови задруге могу бити и други укућани — млађи људи, омладинци и жене који плаћају 250 динара. У овом смислу нужно је повести акцију за што ширим учлањавању у задруге. Уплате удела не би смеле да буду сметња, јер се до избора удела могу уплатити и у ратама. Месни одбор Социјалистичког савеза своју активност нарочито би могао да усмери у овом правцу. То би била дужност и организација Народне омладине и Друштва жена.

Несумњиво је, да ће од тога, колико се млађи људи и жене укључе у задруге као и активни чланови зависити и избор задружних савета. Према начрту правила, задружни савети имаће низ права и дужности. Извесно је само неке:

— Предлаже измене правила задруге и њених самосталних погона; — Доноси годишњи привредни план задруге и њених самосталних погона. Одржује средства за извршење обавеза предвиђених годишњим привредним планом;

— Одобрава завршни рачун задруге и њених самосталних погона;

— Доноси тарифни правилник о личним доходима радника самосталних погона као и правилника о утврђивању других основа за утврђивање личних доходака;

— Задружни савет бира и смењује чланове управног одбора задруге, а исто тако и друге представнике задруге у задружним саветима и осталим организацијама;

Нижу се даља права чланова савета, која ће одмах после избора у октобру преузети друштвено управљање задругама.

Но, поред омасовања чланства задруга у предизборној кампањи нужно је и спровођење низа неких мера за обављање јесење сетве. Да би задруге могле извршити обавезе према кооперативима који се све више јављају, и припрема трактора и прикључних машина је један од првих задатака.

У општинама је нужно размислити могућност припремања трактора и прикључних машина, јер ће се само на тај начин постићи више у обради и сетви. И задруге и пољопривредници међутим, требало би да поред на припремању парцела за обраду путем кооперације, јер ће се тиме знатно оживити и трошкови.

Иако до избора има два месеца, није прерано да се о кандидатима за чланове савета и њих сада договара, јер само са људима оданим задружним и заједничким интересима, задруге ће моћи да изврше улогу унапређења пољопривредне производње и преобрада села. И.

ПЕТАР ВЕЛОВИЋ

ГОВОРИО РУДАРИМА ЈАРАНДО

Прошлог четвртка у руднику Јарандо народни посланик Петар Веловић, говорио је рударима о међународној политичкој ситуацији и улогу наше земље на попуштању затегутости.

После саветовања са управницима приходних служби

НЕДОВОЉНО УБИРАЊЕ ПРИХОДА У ПРВОМ ПОЛУГОЂУ

Недавно је на састанку са председницима општинских одбора, разматрано питање приходне службе. О раду ове службе, подобије је било речи и на једном посебном састанку са управницима приходних служби општина.

Приходна служба општина, како је изнето на овим састанцима, није показала задовољавајуће резултате. Од предвиђених 263.697.000 динара, колико је требало да се наплати у првом полугођу 1958 године, наплаћено је 193.859.000 динара. Анализа реализације плана прихода показала је: да је порез на доходак од пољопривреде наплаћен 80%, од занатске делатности 60%, прирез од пољопривреде са 74%, од имовинских такса од годишњег задужења 78%.

Карактеристична је појава, да је порез од самосталних занимања наплаћен само 40%.

У извршењу наплатног задатка, на задовољавајући начин у првом полугођу 1958 године, истичу се општински народни одбори: Баљевац, Рашка и Боготовац. Приходна служба општине Баљевац нарочито се истиче у извршавању задатака. Ме-

ђутим, када у очи, да општински одбори економски јачих подручја заостају у наплатама. Тако, код пореза на доходак од пољопривреде заостају: Витановац, Врњачка Бања, Краљево, Саманла и Врба. Неки други одбори опет економски јачих подручја заостају у наплатама и од других делатности. Притом приходне службе Витановца, Конарева и Саманла, како је истакнуто на састанцима, заостају и у извештајној служби и евиденцији.

Заостатак у извршавању наплатног задатка из првог полугођа, потиче због тога тежкоће у наплати за III тромесечје, јер се обавезе тиме нагомилале и са аконтацијама износе 160.238.000 динара. Колике тежкоће то претставља не само за пореске обавезнике већ и за приходне службе, разумљиво је само по себи, јер се доспеле обавезе морају извршити. Оволики заостатак пореза претставља огромне тежкоће за комуне и срез у погледу буџетирања. Да би се извршиле наплате пореза, припрема се одговарајућим и неходним административним мерама. Пописи у циљу принудних извршења

(Наставак на другој страни)

СИНДИКАЛНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У САРАДЊИ СА РАДНИЧКИМ САВЕТИМА ТРЕБА ДА РАДЕ НА УБРЗАНОМ РЕШЕЊУ ИСХРАНЕ РУДАРА

(Наставак са прве стране)

љена фрижидерима одговарајућег капацитета, да би непродате количине сачувала од кварења. Чињеница је, да трговинска мрежа није нашла начина да обезбеди бројне потрошаче ни огревом ни угљем. Голе падине огранака Копанника и Годије, опомињу да је време, да се и овде уводи потрошња лимита уместо дрвета, што ће и потрошачи сигурно поздравити, јер је угаљ знатно јефтинији од дрвета.

У разматрању питања побољшања исхране рудара у руднику Јарандо, дошло се до закључка да је организовање друштвене исхране неопходно. У овом руднику око 70 рудара сами кувају храну. Седамдесет рудара и седамдесет донаца некако анахронично делује, данас када се толико полаже на одмор и бољу исхрану радних људи. Какав је то квалитет хране, није тешко закључити.

Војин Поповић

Разумљиво је, да се и извесан проценат боловања радника повећава због недовољне исхране. Поред тога и радни учинак рудара у тесној је зависности од квалитета исхране. У руднику Јарандо, како је истакнуто у дискусији, и решење питања кадрова донекле је у зависности од начина снабдевања. О свему томе била је речи на овом пленуму.

Дискутујући по овом питању, народни посланик Петар Веловић је између осталог подвукао, нужност да привредне организације уложе средства за отварање менза, тако да цена хране буде што приступачнија. Постојећим прописима предвиђено је које трошкове сноси предузећа приликом отварања ресторана друштвене исхране.

Решење снабдевања поврћем, најзад треба тражити путем обезбеђења система наводњавања баљевачког поља, тако да се не зависи од довоза са стране, истакао је посланик Веловић.

Директори рудника Јарандола Марко Вукделија и рудника Бела Стена Бора Милосављевић, изнели су у дискусији потребу за хитним решењем

ПОСЕТА СТУДЕНАТА ТРСТЕНИКА АЛЕКСАНДРОВЦУ

Чланови клуба студената из Трстеника прошле недеље посетили су Александровац (Жупска), којом приликом су се са студентима Александровца састали у кошарци, стоном тенису, шаху и фудбалу.

У шаху студенти Трстеника победили су са 4:2 у кошарци са 73:46 победили са 2:1. Једино у стоном тенису домаћи су победили са 5:1.

Поред овог такмичења, студенти из Трстеника су увече приредили успело забавно вече.

Планом рада Клуба студената из Трстеника предвиђено је да чланови овог клуба поред Александровца, по седиште још неколико места у срезу Крушевца, као и нека места у ужој Србији у којима ће такође наступити са својим физкултурним секцијама и приказивањем музичких приредби.

Ове посете студената Трстеника суседним градовима допринеће још већем оближењу са студентима околних градова.

Д. Вучковић

овог питања уз обезбеђење потребних локала. Могућности ва решење овог питања постоје, само је потребно што пре предузети мере.

Говорећи о потреби решења друштвене исхране и бољег снабдевања овог рударског краја, народни посланик Воја Поповић, истакао је, да и синдикалне организације у рудницима у сарадњи са радничким саветима пораде на убрзаном решењу овог тако важнок питања.

На крају, донет је закључак да се образује комисија, која ће ово питање хитно изнети пред општинско веће произвођача, како би ову акцију помогао и Народни одбор општине.

Карактеристично је, међутим, да није било ни једне једине речи о могућностима коришћења топлих извора Јошаничке Бање за поврћаке. Испод њених топлих извора могла би се подићи стаклена башта и, уместо да увози поврће у августу, комуна Баљевац би могла бити изворник поврћа још у првим пролећним месецима.

Можда ће о овоме бити речи и на састанима Већа произвођача. И то је питање за дискусију које очекује решење.

ДАН РУДАРА СРБИЈЕ СВЕЧАНО ПРОСЛАВЉЕН У ИБАРСКИМ РУДНИЦИМА

Ибарска долина изгледала је прекривена свечанија него обично. Црно-жути рударске заставе на удазима у окна рудника оглашавале су празник рудара Србије.

У свим рудницима нашег среза: Белој Стени, Белом Брду, Баљевцу, Ушћу, Корлаћу и Тавнику, прослављен је 6 август на свечан начин. Петог августа у свим колективима рудника одржане су академије на којима су претставници радничких савета прочитали реферате о значају 6 августа и успешна својих колектива. „Пре педесет и неколико година 1903 — рекао је у свом реферату председник Радничког савета рудника Бела Стена, — избио је велики штрајк рудара Сењских рудника и тада је створена прва радничка организација у Србији. То је у историји борбе наших рудара, за своја права, први успешно организован штрајк, који је имао значајног утицаја на даље организовање супростављање капиталистима. Због тога је Извршно веће Србије прогласило 6 август за Дан рудара Србије“.

Многи стари рудари и мештани околних села из Ибарске долине евоцирали су успомене на тешке услове у рудницима када се радило по дванаест часова дневно, на најпримитивнији начин.

Рудари Ибарских рудника нису крили радост и задовољство за постигнуте успехе у протеклом периоду од ослобођења до данас. Сада Ибарска долина изгледа другачије: никла су нова радничка насеља, рудници су механизовани, уложена су средства за побољшање и снабдевање рудара и њихових породица.

НА ГРОБОВИМА КРАЉЕВАЧКИХ БОРАЦА

У повратку са прославе Петнаестогодишњице борби на Сутјесци преживели борци из Краљева, обишли су гробове изгинулих бораца Краљевачког батаљона.

На слици: Група преживелих бораца и чланова породица изгинулих поред гробова Свете Радосављевића, Радивоја Вујовића и других бораца, изгинулих у току Народноослободилачког рата и сахрањени на малом гробљу Дрине недалеко од Фоче.

(Снимано В. Лазаревић)

Општина Лађевци најбоља у извршењу убирања прихода

(Наставак са прве стране)

изазивају притом нове трошкове на терет дужника.

Било је речи и о остваривању прихода из привреде. И овде је констатовано, да приходна служба не остварила доспеле обавезе. У појединим општинским одборима, не поклања се довољно пажње наплати и ових прихода, нити се пак приходне службе оспособљавају за успешно убирање. Нарочито је истакнуто, да се заостаје у наплати прихода од земљарине.

У разматрању резултата привредних мера, које се предузимају у циљу наплате прихода, констатовано је, да је извршено око 1000 пописа у првом полутођу док је било само седам случајева продаје. Ово указује на неефикасност у спровођењу привредних мера у наплати. У неким општинским одборима, напори приходне службе усмерени су на благовремено убирање аконатажи и прихода, на због тога ређе долази и до пописа и принудних мера.

Што код неких општина заостаје наплата прихода, узрок лежи и у књиговодству и извештајној служби. Због слабог књиговодства и недовољне стручности, као и слабе одговорности појединих књиговођа,

заостаје и израда пореских завршних рачуна. На овим саветовањима указано је и на недовољан рад неких општинских управа прихода, по питањима пореских жалби, што озбиљно утиче на благовремено и правилно решавање ових од стране комисије за пореске жалбе. У оквиру ових проблема, можда би требало размислити и питање увођења пореских књижица. Под условом да се воде уредно, дужници би могли увек да виде стање својих обавеза, што би несумњиво утицало на смањење трошкова. Увођење пореских књижица је питање за дискусију, у чему би требало да имају реч и стручни органи одговарајућих служ-

би, који би из праксе извукли потребне закључке.

У дискусији по организационим проблемима приходних служби у општинама констатовано је, да је ова бројчано обезбеђена. Уочено је, да је недовољна ефикасност приходних служби у појединим општинама субјективне природе, извесним делом и због слабе организације и недовољне иницијативе и одговорности службеника појединих управа. Равномерно оптерећење службеника и већа самосталност несумњиво би подигла углед овој служби и истовремено њену одговорност, истакнуто је на крају ових саветовања.

И.

БРИГАДА „ПРЕДРАГ ВИЛИМОНОВИЋ“ ШЕСТ ПУТА УДАРНА

Као шест пута ударна, вратила се Друга краљевачка бригада „Предраг Вилимоновић“, састављена од сеоске и радничке омладине, са ра-

то путу бригадисти су посећивали фото и кино аматерски, механичарски и бивеклстички курс.

На краљевачкој железничкој ста-

Бригадисти у колу по доласку у Краљево

да на Ауто-путу Љубљана — Загреб. Наша бригада радила је два месеца на припремању доњег постројења пута на постављању бетонске траке од Чатежа до Брегена. У каменитим пределима Прилепе код Брежнице краљевачки бригадисти показали су најбоље резултате у раду и није чудо што су између осталих бригада из других република које су се налазиле у насељу „Мајда Шили“, проглашени шест пута ударном. Четири млада минера ове бригаде: Душан Живковић из Рапке, Милосав Петровић из Лешка, Родољуб Тодорић из Руднице и Божић Јањић ученик осмог разреда гимназије, радећи са штамповима на минирању каменолома успели су да постигну радни учинак раван бригади.

За добар рад бригадиста Главни штаб предложио је 32 омладинца из редова сеоске и радничке омладине за пријем у чланство Савеза комуниста.

За време двомесечног рада на ау-

ници бригадисте је дочекао велики број грађана и омладинаца.

АКТИВНОСТ СТУДЕНАТА У РАШКОЈ

На недавно одржаној годишњој скупштини Клуба студената из Рашке констатовано је да је ова организација у прошлој години веома добро радила и била једна од најбољих организација у граду. За веома кратко време студенти су успели да окупе велики број чланова, ђака и студената из Рашке и околине.

Клуб студената постао је специјалне рашчанске омладине. И на спортском пољу рашчански студенти били су веома активни. Они су гостовали у Лешку, Баљевцу, Врњачкој Бањи и Новом Пазару где су се такмичили са својим колегама у шаху, рукомету, одбојци, стоном тенису и фудбалу. Неколико излета које су студенти организовали на Копанник, у Студеницу и Сопотане, такође говоре о активности студената Рашке.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

НЕРЕШЕНА ИГРА КАЕН-а У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

У среду вече француска кошаркашка екипа Каен играла је у Врњачкој Бањи пред око хиљаду гледалаца, пријатељску утакмицу против Репрезентације шумадишко-моравског потсавеза. Читаво друго полу време француски кошаркаши били су у вођству. На неколико секунди до краја домаћи су преко Радивојевића успели да изједначе на 56:56 (26:21).

КАЕН: Сушал (10), Трее (8), Шаптар (11), Фонге (4), Гејом (3), Лебије (3), Десо (11), Сенекал.

Репрезентација шум. морав. потсавеза: Радивојевић (7), Стефановић (6), Триповић (14), Мишовић (5), Ковачевић (2), Димитријевић (11), Савић (3), Милојевић (4), Обрадовић (1), Агатоновић.

Судије: Белошевић и М. Крњић (Београд).

КАЕН СИНОЋ ГОСТОВАО У КРАЉЕВУ

Синоћ су се пред препуним кошаркашким стадионом у Краљеву у пријатељској утакмици састале екипе

Каена- (Француска) и Слога (Краљево).

До закључења листа нисмо добили резултат са ове интернационалне утакмице.

ИБАРСКЕ НОВОСТИ

Лист за друштвена и политичка питања Краљевачког среза, уређује редакциони одбор Главни и одговорни уредник МЛАДЕН СТОЈАНОВИЋ Технички уредник ДРАГОЉУБ ОБРАДОВИЋ Уредништво и администрација Краљево, Трг Маршала Тита 14 Годишња претплата 520 динара Полугодишња 260 и тромесечна 130 динара.

Жиро рачун код Комуналне банке 107-70-2-78 Телефон 178

Штампа „Слово“ — Краљево Омладинска улица бр. 2

Пад цена меду и сухомеснатим производима у Врњачкој Бањи

Снижење за 20 отсто — ускоро даља снижења — угоститељство ништа учинило да снизи цене преради меснатих производа

Високе цене меду и сухомеснатим производима на тржишту у Врњачкој Бањи, биле су предмет дискусије скоро на свим састанцима и конференцијама.

Ових дана органи тржишне инспекције заинтересовани за ово питање, разматрали су калкулације оних привредних организација, које се баве прометом пољопривредних производа, а нарочито продајом меса, обзиром на постојеће договорене цене откупа.

Том приликом установљено је да ове организације остварују велику маржу, која прелази дозвољене уобичајене оквире.

Мада је било врло тешко прихватити сугестије тржишне инспекције, обзиром на извесне слабости у организацији и недовољног разумевања од стране појединих лица па и органа у привредним организацијама, ипак су учинили први кораци да се питању животног стандарда у месту да приоритет.

Тако је дана 30 јула 1958 године Земљорадничка задруга Врњаци — Руфинци, прва почела са снижењем цена меду и сухомеснатим производима, а већ од 1 августа то исто наговештава прехрамбено предузеће „Шумадија“.

Цене меду и сухомеснатим производима за сада су снижене за преко 20 отсто, међутим ускоро се предвиђају и даља снижења.

Овај корак је наишао на веома повољан пријем код грађанства.

До сада је постојала тенденција да се преко сезоне скоро у свим привредним организацијама, а нарочито у угоститељству и промету пољопривредних производа, подижу цене услугама у роби. Поједини одговорни људи у тим организацијама нису хтели да схватају да је бањски посетилац лице које ужива иста права у Врњачкој Бањи, као и у своме месту, те је настајала овде онде бескрупулозна трка за зарадом.

У том циљу, разговарали смо са тржишним инспектором НОО Врњачка Бања, другом Радомиром Чајевићем и са тржишним инспектором сеза Мирком Николићем.

Познато је да је Врњачка Бања ове године ништа слабије снабдевена пољопривредним производима и да су исти прилично скупи, који су разлози овоме и шта је у том правцу предузето?

Угоститељске организације након изласка Уредбе о промету пољопривредних производа, којом се једино право снабдевања даје преко земљорадничких задруга, нису организовале своју мрежу снабдевања и преко других задруга ван територије општина Врњаци и Врњачка Бања, већ се снабдевају само преко њих, а ове немају такве резерве пољопривредних производа да би могле да снабдевају сва угоститељска предузећа и здравствене установе, као и индивидуалног потрошача. Ово је проузроковало већу потражњу на пијаци и скок цена.

Успешни резултати вештачког осемењавања у општини Баљевац

Прошлогодишње вештачко осемењавање оваца на подручју општине Баљевац, дало је добре резултате. Пет стотина оваца вештачки осемењених дало је потпрека сточарима да меринизирају своја стада.

За јесењу меринизацију до сада се пријавило преко 120 сточара са преко 1000 оваца. Пријављивање је у току, па се рачуна да ће већи број сточара прихватити вештачко осемењавање.

Центар за вештачко осемењавање, налази се на подножју Копаница, на месту званом Кокоровац. Обезбеђен је стручни кадар, због чега се очекују и бољи резултати. М. В.

САМАИЛА: Пре извесног времена отворена је ветеринарска станица, која је смештена у једној просторији задружног дома. За станицу је набављен материјал и инструменти у вредности од 500.000 динара. После отварања станице напредни сточари све више траже помоћ ветеринара.

Поред законодавних инструкција, које ћемо примењивати у овом правцу, радићемо на давању сугестија Радничким саветима и Управним одборима заинтересованих привредних организација и установа, које се баве прометом ових производа, а нарочито у томе да захвате све вишковице пољопривредних производа на другим територијама.

Пад цена стоки и свињама на тржишту, није утицао на снижење цена у преради меса код угоститељства, где су цене скоро три па и више пута веће. Чиме се ово објашњава и да ли се у овом правцу предвиђају какве измене?

Познато је на пример да код извесних угоститељских предузећа у Врњачкој Бањи, килограм прасећег печења стаје 900 динара, а производи на роштиљу имају исти оквир (1 комад ћевапчића 9 динара, ражњих 70 динара, пар кобасица 120 динара, шолџица црне кафе 50 динара, флаша пива 70 динара итд.), те је изненађујуће подизање цена на рачун потрошача, обзиром да килограм живе мере прасетине стаје од 150 до 200 динара, а напр. иста шолџица кафе некалкулисана износи испод 10 динара.

Ми разумемо тешкоће привредних организација, економичност, рентабилност и друго, али не можемо да разумемо овакве апсурде у скоку цена и невероватној трци да се у сезони од потрошача, нашег грађанина узме што више новца.

И по овим питањима уследиће наша сугестија а привредне органи-

Гости се жале на скупоћу у В. Бањи

зацији и њихови органи управљања, треба да се мало више замисле када се ради о животном стандарду.

Обзиром да организације, које се баве прометом пољопривредних производа показују у последње време, вољу за изменом досадашњег начина рада, Врњачани и бањски посетилци у току наредних месеци могу да се нађају и већем промету и приступачнијим ценама.

Б. Р.

Припреме за јесењу сетву италијанских сорти пшенице

Дужи низ година приноси пшенице код нас стагнирају. До 1958 год. њихов просек се кретао око 12 тона по хектару. Ово је последица неспуштања и неиспуњавања потребних агротехничких мера код гајења пшенице. Међутим, 1958 година показала нам је да се ови приноси могу подићи за пет и више пута. Ово нам потврђују примери постигнути на територији нашега среза, као у Врби, где је принос прелазно преко 50 тона по хектару или у другим општинама где се кретао од 30 — 40 тона према томе у којој мери је примењивана потребна агротехника.

Према томе, у условима нашег среза, можемо са сигурношћу рачунати на високе приносе, поготову када смо их имали у току ове изузетно сушне и недовољно стручно и организационо припремљене године.

Услови за постизање високих приноса

Да би са сигурношћу остварили високе приносе потребно је предузети следеће мере:

Избор земљишта: — Терен треба да је онедан, јер италијанске сорте ниуједном стадијуму свог развоја не трпе стајаћу воду у ограниченом слоју. Треба да је плодно и да је претходни усев била нека од оковина.

Орање за сетву и припрема земљишта: — Обавезна је дубока обрада на 30 см., а у најгорем случају никако испод 25 см. Овом обрадом продубљивање се орање пошто се до сада орање на 12 до 18 см. а веома ретко кад до 20 см. Ова обрада се једино може извршити трактором. Оваквом дубоком обрадом сачуваћемо до 70% влаге, која падне у току године, тако да и под условом од 500 мм. годишње падавине можемо сигурати на 40 тона. У нашем срезу је годишњи просек падавина око 700 мм, те нам то омогућава сигурну гаранцију за повећање приноса изнад 40 тона.

Пре сетве земљиште треба уситнити и оставити да се слегне, како би семе нашло повољне и уједначене услове за ницање.

Претсетвено ђубрење: — Да би се произвело 100 кг. зрна са припадајућом количином сламљеве и корова потребно је: 2,4 до 3 кг. чистог азота, 1,2 до 1,5 чистог фосфора и 1,6 до 2 кг. чистог ка-

лцијума. Рачунајући по овим нормама за 50 тона по хектару потребно је: 700 кг.р. 20% азотног ђубрива, 500 кг.р. 16% фосфорног ђубрива и 250 кг.р. 40% калијевог ђубрива. Ове количине се коригују на тај начин што се повећавају за разлику која се у земљишту не може искористити односно смењују се за количине у износу колике се налазе у дотичном земљишту.

Што се тиче времена разбацивања, калијевих и фосфорних ђубрива, обзиром да ће се оранице продубљивати, 50% се разбацује приликом дубоке обраде, а 50% разбаца се и задрља пре сетве.

Азотно ђубриво се додаје 1/4 пре сетве и то у тешко растворљивом облику (амонијум сулфат, нитромонкал или њивјамид). Почетком децембра 1/4, јануара 1/4 и крајем фебруара или почетком марта 1/4 и то обавезно нитромонкал кога такође разбацати и код трећег растурања. Код другог прихрањивања додати нитратно а не амонијско ђубриво.

Ђубриво разбацивати кад нема снега и леда. Уколико је замрзло или има снега може се разбацивати али само ако снег не прелази 6 см. висине.

Сетва: — Сетву треба обављати у времену, када се сету и наше домаће сорте. Количине семена за сетву троше се: код Санпасторе 180 до 190 кг.р., код Аутономје 200 до 210 кг.р., код Продурте и Фортунате 220 кг.р. по хектару. Треба настојати да сваки квадратни метар има 500 до 600 здравих струкова. Сетву вршити обавезно у редове.

У току вегетације вршити сузбијање корова прашењем или хемијским средствима.

Напред нам уне мере могу се остварити само путем кооперације између задруге и индивидуалних пољопривредних произвођача, из чега произилазе следећи задаци: Одмах отпочети са сачињавањем углова о сетви пшенице, избор земљишта и количину хектара обзиром на капацитет расположивих трактора, извршити припрему машина, набавити потребну количину семена и вештачких ђубрива по врстама као и све остало што произилази из наведених мера агротехнике за остваривање високих приноса код ове пшенице.

Инж. Свет. Митић

У кланицама се радило пуним капацитетом, а...

Занатско предузеће „Плетар“ извози своје радове у Америку и Француску

Три пута годишње: у пролеће, лето и јесен, ментани Конарева, Обрве и других околних села са оштрим бритвама обилазе спрудове река, сељу дивље пруже и, док оно може да се савија, плету корпе за своје ратарске потребе. Али, постоји и пи-

капцеларије, рубље, хлеб, као и такзваних „француских“ корпи са поклопцима за воће, постале су све више тражене. Преко Народне радиности из Београда „Плетар“ је до сада извезао своје производе у Америку и Француску у вредности два и по милиона динара.

У скучним просторијама радионице где ради око 16 радника све више расту гомиле корпи, јер са добиеним машинама за ломљење пружа убрзан је процес производње.

Поруцбени, све више стижу, али због малог капацитета „Плетар“ не може да прихвати. По новом узору врше се припреме за нови тип израде хлбних корпи са дршком, такође за извоз у земљу... то још не знамо, каже директор.

Али, неће се дуго остати у овим просторијама. Републички завод за социјално осигурање доделно је „Плетару“ осам милиона динара као основна средства ради куповине и проширења просторија с тим да се плетарским занатом обуче и оспособи за рад четрдесет инвалида из Краљева.

Вл. ТОМИЋ

Четири милиона добити од смоларења

УШЂЕ: Шумска секција испоручила је предузећу „Котроман“ 32 тоне смоле. До краја сезоне смоларења, секција ће остварити планирану овогодишњу производњу од 60 тона смоле.

Произвођачи смоле само на подручју општине Ушће, који раде са 99.000 беленица (лончића) примиле преко четири милиона динара, што претставља значајну добит нарочито за сиромашна домаћинства овог краја.

Из плетарског предузећа томо врбово пруже, гаји се и одржава у расаднику Рибница, а радници Занатског предузећа „Плетар“ из Краљева једним крајним и савршеним процесом производе корпе разних врста, које се употребљавају највише у домаћинству.

СВЕ ВИШЕ ПОРУЦБИНА

Као многа занатска предузећа, која су поникла у нашем граду и „Плетар“ је почео са скромним средствима. Примитивном обрадом пружа, без иједног стручног плетара, сем директора Милорада Божовића, који прича, да су радници у почетку неасшто савијали прутеве. Прве производне корпе биле су намењене за потребу домаћег тржишта. Али, убрзо, добром израдом корпи за

фошорепортер је забележио

Нови претседник

У Народном одбору општине Врњачка Бања на допунским изборима, који су недавно обављени, новоизабрани одборник Милоје Димић, изабран је за претседника општине и за одборника Среског већа.

На слици: Брана Турчић (лево) који је замењивао претседника општине предаје дужност Милоју Димићу (десно).

Сликало: Јовановић

КУЛТУРНИ ЖИВОТ

Овогодишњи програм културно-забавног живота превазилази оквире свих гостовања ранијих година

ВЕЧЕРАС КОНЦЕРТ ПАРАГВАЈСКОГ КВАРТЕТА „БАРБОЗА“

Краљевчани се не могу пожалити на овогодишњи програм културно забавног живота у свом граду. Многобројна гостовања која су организовали Културно просветна заједница општине и Дом ЈНА превазилазе оквире свих гостовања за протеклих две године. Само за првих шест месеци ове године регистровано је у Краљеву преко двадесет концерата квалитетних уметничких група из читаве наше земље, међу којима и два концерта иностраних уметника: Шпански балетски пар Пепита Перез и Маноло Монтез, као и румунски народни оркестар радио Букурешта под управом Виктора Предескуа. Краљевачка публика, такође, имала је прилику да поздравља чланове Југословенског драмског позоришта, Београдског драмског, Народног позоришта из Београда, Титограда и Титовог Ужица, као и симфониски и забавни оркестар Дома ЈНА из Београда под управом Војислава Симића, затим солисте Драга Старца, Бурђевку Чакаревић, Наду Штерле, Лолу Новаковић и друге, не рачунајући многобројна гостовања чланова народне музике радио станица из Београда, Сарајева и Скопља.

Вечерас у Краљеву гоштује још једна група страних уметника. Парагвајски квартет певача са гитарама и харфом Августина Барбозе, која је постигла велики успех пре неколико вечери у Београду, пренеће нас својим песмама, мелодијама и живим ритмом у поднебље далеке Јужне Америке, где Барбоза на ступа на програму радио станица и радио телевизије. Са њима, вечерас, краљевчанима ће се претставити познати Западно-немачки комичар Мак Грегор који је својим хумором и мимиком одушевио гледаоце у нашој земљи приликом прошлогодишњег гостовања по Југославији са групом „Четворице из Париза“.

Поред већ закључених гостовања београдске филхармоније под управом Крешимира Барановића и концерта романси са солистима Оливером Марковић и Душаном Јакшићем (крајем овог месеца и почетком идућег), Културно просветна зајед-

ница општине Краљево води преговоре за гостовање групе певача канцона и шансона италијанских радио станица и телевизије, као и великог народног и забавног оркестра из Мексика, који би гостовали у Краљеву у току септембра.

Према обавештењима Чedomира Поповића, секретара Културно просветне заједнице општине, ових дана, овој културној установи, стигле су многе понуде за гостовања, као: Студентског пољског позоришта из Варшаве, Београдског драмског позоришта, фолклорног ансамбла „Орце Николов“, из Скопља, забавног оркестра радио Београда, музичког и фолклорног ансамбла са Космета, крагујевачког Народног позоришта и меселе ревије радио Сарајева.

Да ли ће се сва ова гостовања остварити највише зависи од услова и термина који ове групе захтевају.

њих подешавамо и према укусу наше публике која не трпи уметнике слабијих квалитета, као ни њихова тежгарења.

Интересовање је велико за сва гостовања која организујемо а нарочито је порасло после концерта Шпанских уметника и чланова београдске опере и београдских позоришта. Толиком интересовању не можемо изаћи у сусрет, јер нас везује недостатак једине сале са довољним бројем седишта, што је за нас један од већих проблема. Садашњи капацитет Аматерског позоришта са 294 седишта ипак је случајно не може да подмири потребе краљевачке публике. Са салом „Електрокомбина“ која има преко 500 седишта, донекле се решава проблем довољног броја седишта, али то је све мало.

Ни са баштама којих има у Краљеву, није бољи случај. Нова башта биоскопа „Сутјеска“ са 700 седишта увек је заузета сем понедељка када не ради, тако да Културно просветној заједници општине стоји на расположењу башта Дома ЈНА чија је позоришта руинирана и просторно мала за већа уметничка извођења, а користи се у крајњим потребама.

Недовољне дотације и једна већа сала за концертне и позоришне извођења највећи су проблем Културно просветне заједнице, за које се верује, да ће се решити током идуче године.

Д. ОБРАДОВИЋ

Забавни оркестар „Барбоза“

— Наше дотације су минималне, што је, такође, један од разлога да се појединачна гостовања у Краљеву не остваре — каже Поповић, Ипак, Културно просветна заједница налази на разумеване код председника и секретара општине, који нас у најосновнијим моментима помажу материјалном средствима, тако да смо у могућности да планирамо гостова-

ПРЕД ПОЧЕТАК ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ УЏБЕНИЦИ ЈОШ УВЕК ПРОБЛЕМ

Приближава се почетак и ове школске године. Проблема има много, али свакако један од најважнијих је набавка школских уџбеника. Досадашње искуство је показало, да уџбеници нису увек набављани у сагласности школа и продавница књига. Често се дешавало, да су на станици међани поједине писце књига, па о томе нису извештавали управе школа нити књижаре. Са своје стране ни школе нису показале веће интересовање да ове промене достављају књижарима, тако да су оне, у набавци школских књига биле, у већини случајева, пренуштене себи. На почетку школске године ученици су куповали уџбенике и дод није их враћали, а књижаре су биле приморане да их отписују или да их продају као стару хартију. У оваквим случајевима родитељи су набављали књиге по другим местима и често пута се излагали непотребним трошковима.

На почетку ове школске године може да се понови претходно искуство. Ниједна школа није до данас, ни писмено ни усмено, доставила књижарима списак уџбеника који долазе у обзир за наредну школску годину и поред њихових настојања и тражења.

Овај проблем годинама нерешаван успешно би могао ове школске године да буде окончан само сарадњом школа и књижара. Школе би требало, да захтевају од својих наставника, на крају сваке године, измену о писцима уџбеника и да их достављају књижарима, чиме би се

много помогло и ученицима, и родитељима и нормално одвијању наставе.

Други проблем, који се односи на број набављених уџбеника лежи у делатности између ђачких задруга и књижара. У последње време неке ђачке задруге, у својој споредној делатности, баве се и набавком школских књига.

У вези овога рада Ђачке задруге би могле такође да извештавају књижаре о броју издвојених књига, чиме би се отстранили материјални издаци једини и других.

У што хитнијем решавању ова два проблема много би помогли савети за просвету, школски одбори и управе школа са својим наставницима.

ПРИЈЕМ НОВИХ ЧЛАНОВА У АМАТЕРСКО ПОЗОРИШТЕ

Недавно је Позоришни одбор донео одлуку о пријему нових чланова за допуну ансамбла. Пријем ће се обавити преко аудиције, која ће се одржати крајем овога месеца. За аудицију је потребно припремити једну рецитацију и одломак из неког позоришног дела. Пријаве за аудицију примаће се понедељком, средом и петком од 17 до 19 часова у Аматерско позоришту. Дан аудиције биће накнадно објављен.

ГРАЂАНИ У РЕДАКЦИЈИ

Књижар о књигама

Неки хроничар регистровао је једне недеље у свом листу: Библиотека за унапређење школства НРС, преко продавнице Папирпромета, пустила је у продају књигу: Народно образовање и демократија од Наде Крупскејае. На шта, друже грађанине, набавила као и све друге књиге.

Али, за кога је набавила? „Морамо да будемо објективни, почиње књижар мали увод — Књига је за нашег човека — скупа... Али, ту су библиотеке и друге просветне установе, које помажу коришћењу потребне литературе сваком ко је заинтересован. Овога пута хоћу да говорим о књигама у књижари у којој радим. Наше сталне муштерије су ващи, јер школски прибор је неопходан. Просветни радници нас посећују, ребе. Или: кад дође муштерија, тражи одређену књигу, ако је немам, он се љути. Али, да будемо објективни: без питања, да ли ћу намењену књигу добити или да наручим ако треба. Од муштерија треба да зависи наш књижарски репертоар Желим да сарађујем са просветним радницима. Да их консултујем. Распићу се шта је у школама најактуелније. Ево примера: у школама се спроводи политехнизација наставе. Одмах свом издавачком предузећу пошаљем поруку: хоћу литературу из те и те области, најновије

издање. И не прође неколико дана они мени пакет са десет књига: Народно образовање и демократија од познатог педагошког стручњака Наде Крупскејае, која остаје као редак теоретичар марксистичког педагогаје. Ово дело третира проблем улоге и места производног рада у васпитању младих генерација; у настојању политехнизације наставе и реформе школства... тако је хроничар записао. Али, књиге су остале у рафу. Поређане једна за другом. Једна књига је у излогу. И мислите да је неко од просветних радника приметио ту књигу, или дошао да пита колико стаје... Нисам упознат колико се отишло напред са политехнизацијом наставе у школама, али Народно образовање и демократија са већ изгорелим корицама од сунца још стоји у излогу, јер је школски распуст, а ко је за време свог одмора пратио и литературу... треба бити објективан: и наше млађе особље у књижарима, понекад, кад муштерија дође, нема довољно увида над књигама... али ни ми књижари не можемо да се похвалимо са наручицима наставничких библиотека.

Да ли је хроничар те недеље издао регистровао св.т. књига у свом граду...?? Књижар је наручио дело, јер мислио је... шта ли је мислио...

Владан ТОМИЋ

САВЛАДАНИ СТРАХ

5)

Нису много говорили. Био је то један од тренутака кад погледи и ћутане говоре.

Сутрадан он је морао да оде на дужи пут. Кад се вратио, Вера је већ била добила запослење негде у апотеци.

Прошло је отада годину дана. „Да ли ме је препознала?“ — двоумио се, није смео да јој се повери.

Али, не! не сме ни у чему ризиковати. Боље је овако. Кад се све заврши рећи ћу јој.

Поздравио се и изишао напоље. Вера га је пратила погледом док је одлазио. Можда је сумњала. Зашто јој ништа није казао? Откуда он овде. Вероватно ју је заборавио.

— Познајеш овога змајдана? — упитала је као случајно колегиницу.

— Да, мало. Путовали смо заједно. Учитељ је у Ј.

— Учитељ? — оте јој се из уста.

— Зашто??

— Ништа — рече збуњено. Инте ресантан је. — Чини ми се да сам га видела раније у Сарајеву.

Колегиница је погледала мало изне нађено, као да очекује шта ће јој даље рећи, али Вера скиде мантил и изађе из апотеке рекавши јој да ће се брзо вратити. Напољу се већ смркавало. Зоран уђе у срески одбор, где га је Таћац већ очекивао.

— Закаснио си — рече му и пружи руку.

— Имао сам необичан сусрет.

— Како?

Зоран му исприча све о Верини Сумеуну, кога је видео у апотеци, као и о лековима које је донео по рецепту.

— Починем све више да сумњам у њега — необично је говорио Зоран.

Таћац се трже и седи Мишиних тврдњи.

— Интересантно! И Крпар тако мисли.

Затим му објасни детаљно свој разговор са Мишом. Расправљали су дуго то вече. Сада су имали бар неке полазне илустрије. Нејасну везу председника са Загорком и претпоставку „Белог конца“ да је због тога одбор ван дејства одметника. Упорно тврђење Мишино да је председник њихов јатак. Љубина реверзаност која га је још чинила нејасним.

План акције се полако сужавао на неколико лица. Па, ипак, сви су би-

ли истовремено и сумњиви и „чисти“.

— Разговарај и даље са Симеуном и прихвати све понуде које ти буде давао — рече Таћац. — Нарочито ту везу са Загорком. Само, буди врло опрезан.

— Мислиш да им је и она јатак? — упита Зоран да би потврдио своје претпоставке.

— Изгледа.

Договорили су се да се идући пут набу само у случају ако искрсне нека нова ствар.

— Боље је да се не појављујеш често у вароши — саветовао је Таћац. — Можеш им испусти сумњив. Јер, видиш, и они се више пута овде појављују, особито Љубо и Загорка, а и претседник има својих послова у граду.

7. Директна порука

Дани су пролазили, а учитељ у Ј. савесно је обављао своју дужност и стекао већ доста пријатеља. Изгледало је, да се потпуно свикао на ово мало село у подножју планине. Људи су га заволели и показивали све више склоности према њему. Зоран је умео са „планинцима“, често их је посећивао по кућама.

Многе је био научио и да пишу. Расправљао се с људима, о школи и деци, о уређењу домаћинства, о болестима. Једном се десило и овакав случај, који му је донео још више симпатија у селу. Седмогодишњи син једног сељака из горњег „цемата“ разболео се био изненада од ваталетња плућа. Дете је било у бунулу, а лекар сувише далеко, у другој општини. Сем тога, напољу су беснеде ветар и киша. Тада се неко од суседа сетно да зовне учитеља. Зоран је дошао. Видео је да мали има високу температуру и запалење плућа. Укућани су стајали беспомично. Пришао је брзо кревету и узео дечака.

— Дајте ми хладне воде и чаршав — рекао је мајци. Погледали су га збуњено, а ипак донели посуду с водом. Зоран је украсно платно, исцедио и обавио малог, а затим га покрио сувим ћебетом. Отац је уплашено гледао у њега. Сутрадан је мањаншу већ било много лакше. Отада га је село још више заволело. Сви су га сматрали као свога.

И председнику је то било пријатно. Често га је посећивао у стану. Недавно је долазила и Загорка, која је то опет правдала „досадом и монотонијом заосталог села...“

Ово је аутентична прича о напорима и успеху официра ОЗН-е (Одељења за заштиту народа), који су непосредно после рата, након дугог трагања похватили једну групу ратних злочинаца — четника.

Тај догађај се одвијао у једном забаченом крају Босне.

Једне ноћи, тако, седели су заједно и причали о прошлости села Ј. Зоран је кришом погледао на сат и устао измињавајући се:

Изашао бих мало на ваздух. Осећам опет болове у глави. Тако је друкчим леже седим у затвореној просторији.

— И ми ћемо. Касно је већ — Добадила је Загорка.

Растали су се у двористишту, а он је прозвучио према реци, где је требало да се нађе са Љубом, који му је још јутрос на поласку од куће рекао:

— Дођи довече у 9 код обале. Во дићу те на једно занимљиво место!

Није анао шта би то могло да буде. И зашто му одмах није све рекао. Али, позив га је ипак копчао. Са Љубом се „нарочито последњих недеља, сасвим зближио. Разговарали су о сему, највише о политички. Стари га је често испитивао „шта мисли“ о томе и томе, а онда је људиво окретао разговор на другу страну. „Зашто ли ме је сад звао?“ размишљао је успут док је журио према реци. Близу обале код једног дрвета Љубо га је већ чекао.

— Мало сам задоцнио — објасни Зоран. — Симеун и Загорка били су код мене.

Упутили су се полако дуж обале према цемату. Стари му је пребацио руку преко рамена и почео да му говори:

— Видиш, звао сам те зато, што је хитно, а ја вечерас идем на пут код својих рођака. Али то није важно.

Љубо је говорио полако обзирујући се с времена на време да види јесу ли заоста сами.

— Нисам хтео јутрос ово да ти кажем, јер су ми рекли да још причекам. Уствари преносим ти само твоју поруку, од тебе се траже да се не виђаш тако често са председником, нарочито не ван одбора. Он користи твоју популарност у селу и зато те се држи. А нама међутим, то није по вољи. Уосталом, позван си на један састанак са људима који се не слажу са њим. Ту ћеш све сазнати. Ако се одлучиш, буди кроз три дана увече око десет код пута за горњи цемат.

(Наставиће се)

ЈОШ ЈЕДНА ЖРТВА ЗАПАДНЕ МОРАВЕ

Прошле суботе ученик седмог раз реда осмогодишње школе Коста Марковић из Витановца отишао да се окупа са друговима у Западној Морави. Скочио је воду са намером да роши, али се више није појављивао на површину. На то место, Мсрава је дубока и са више вирова. Коста је знао да плива, али како се претпоставља ухватио га је грч, када га је вртлог повукао у дубину. Нешто касније пронађен је педесетак метара нисводно.

Ово је пета жртва Западне Мораве у околини Краљево ове године, док се Ибру удавила до сада само једна девојка.

М. БОКИЋ

ИЗГРАЂУЈЕ СЕ СЕЛО

Изграђују се градови. Створени су и нови. Али ни село не изостаје У том погледу, рекло би се, да су села „оредница“. Само на око изгледа је више нових кућа по градовима. Због тога што су куће тамо скупље не на малом простору чини се да се гради више.

По грађевинском замаку наши се људи на село могу убрајати међу прве у свету. Док се сеоска кућа по Западној Европи развијала постепено, кроз столета, дотле наш сељак прелази из средњовековне брвнаре у модерну хигијенску кућу. Чак по селима некадашњег новопазарског Санака, где има још кућа из турског доба, ничу савремене и удобне куће.

Пред подизање нове куће човек зађе по селима, па чак оде у друге напредније крајеве да би видео какву ће себи кућу да гради.

Упоредо с том изградњом живо се уређују извори и бунари. Али, још

сматрају да нема опасности од загађивања.

Где су пак слаби извори подижу се устави и стубине. То су резервоари од дрвета побијени око слабог извора да би се вода у њима сакупљала. Свака водonoша доноси своју тинку или лонче и захвата. Судови из многих кућа потапају се у заједничку пијаћу воду.

И са првим бунарима у селу није боље. Нису заштићени од сливања и загађивања. Кад је мало бунара у селу, исто као на природним изворима, многе водonoше захватају воду.

Због тога отреситији и напреднији људи по селима, да се не би гадиле на такву воду, па не би стално стрепети од заразних болести, колају бунаре по двориштима искључиво за своју употребу.

У том погледу, може се рећи, наши људи на село, за кратко време, показани су видан напредак. Деда,

После неколико давлeња у Ибру и Морави

Неосетљивост или страх?

ДАВЉЕНИКУ НИКО НЕ ПРИЛАЗИ У ПОМОЋ — ПОТРЕБА ОРГАНИЗОВАЊА СЛУЖБЕ СПАСАВАЊА

спријечи како да се осигура живот грађана, који се нађу на плажи, у води. Краљево је град, који претендује у својем развоју да постане и значајније туристичко место у унутрашњости Србије. Има услова а две реке, на којима лежи, дају му, поред осталих елемената, добре из-

нања према човеку, имају ли храбрости изложити опасностима и свој живот, да би спасили другогме животно?

Не може се рећи да су сви без осећаја, без храбрости, било је свакако и појединачних подвига у спасавању, али ово је једна појава, која брине. Можда овоме допринио једна ружна слика, коју пружају неки купачи, ради својег личног задовољства и шепурења. Наиме, појединци изигравају у води лик давленика, запомажу ради спрдње, а

Многи купачи на Ибру су непажљиви у води

гледе. Можда би имајући и ово у виду, требало да се надлежни заинтересују какве мере предузети, да се поштеде људи давлeња. У летњим месецима, спремити и оспособити једну екипу, речимо звану спасилачом, која би дежурала на простору главне плаже, која би се могла, ред би био, мало боље уредити, како би личила на плажу.

Овим чланком хтео сам истаћи нешто друго. Откуда таква неосетљивост код бројних купача, или страх, да, када неко дави, не притекну у помоћ давленику? Зар нам нису животи сваког нашег грађанина драгоцени, и зар су срца толико тврда или плашљива, те немају самостоји према ономе, који се бори са водом, да би спасио свој живот, те немају смелости да му притекну у помоћ и спасу га очигледне смрти?? Како могу људи дозволити да им пред очима тоне човек, губи живот, а они га само немо посматрају.

Грађанима су познати многи случајеви давлeња на Ибру. Неколико овогодишњих случајева очито говоре у прилог томе да се нису морали изгубити неки животи на води, да су се присутни само покушали упустити у спасавање. Једна млада девојка, дошла као гост у Краљево код сестре, утопила испред носа толико људи, да је то заиста немогуће схватити. Просто се поставља питање: да ли ти људи имају осе-

у ствари њив давленици, па они, који би иначе пружили помоћ давленику помисле како се тај и тај давленик само прави. Овакви неодговорни поступци, који тупе будност оних на обали, требали би бити искорењени. И њима баш захваљујући, доста је живота нестало. Страх да се притекне у помоћ давленику може делом да потиче и отуда што људи незнају, у великом броју, како притећи у помоћ давленику, а да се сачува и своја сигурност, тј. како га и где ухватити, како извлачити према обали, а да не буде обухваћен од давленика и повучен у воду. Ово би требало да се, преко овога листа, од стране стручних лица, објасни сваке године на почетку сезоне купања.

Мислим, да је ово питање довољно озбиљно и да се треба одговорни фактори позабавити са њим, ради решења како у погледу уређења плаже, тако и у погледу стварања неке врсте обезбеђења на реци у току купалишне сезоне. Нико не би требало да изиграва, да симулира давлeње, јер ће отупети опрезност осталих баш онда, када се неко стварно дави. Животи су нам драгоцени, њих треба чувати. Наша социјалистички заједница постоји и развија се, јача и креће напред баш за добро наших људи. Зато не дозвољавамо да будемо неосетљиви према животима који нестају.

Васко Радуновић

МАЛИ ОГЛАСИ

ИЗЈАВА ЗАХВАЛНОСТИ

Топлу захвалност изјављујемо др. Буквићу примаријусу хируршког одељења Опште болнице, др. Аци Димитријевићу и осталом болничком особљу који се заузеше око лечења моје мајке Душанке. Посебну захвалност дугујемо Милици Ломић за дату крв.

Захвални
Крстина и Петроније Тодоровић
учитељи Подунавци

ИЗРАЖАВАМО најлепшу захвалност на успешном лечењу наше ћерке Дане, лекарима: Љубици Никезић, Раду Ђорђевићу, Велизару Благојевићу, као и бабици Секи.
Родитељи: Смиља и Милица Катћ на Медвеђа.

Нова и стара планинска кућа на Копаонику

је много села чија земљишта нису безводна, па и данас цела махала, цео крај села захвата воду на једном извору, једном бунару, или на једној чесми. Двeтри такве воде за цело село. И то су воде махом отворене и незаштићене. Обични извори су уједно и појила за стоку. Али по што вводи отиче људи погрешно

а не прадеда, захватао је воду на заједничком извору, а син данас има хигијенски уређен бунар. Обезбеђен укуском сартачом, која је иде што и лимом покривен. А бетонска ограда затвара се капацима.

Увелико се уводе и пумпе за извлачење пијаће воде.

М. БРЕВИНАЦ

Управни одбор занатског предузећа „МЕХАНИКА“ у Краљево расписује следећи

КОНКУРС

за попуњавање радних места:

1. ЗА ШЕФА РАЧУНОВОДСТВА

УСЛОВИ: завршена средња школа или пет година самосталног рада у књиговодству. Плата по тарифном правилнику.

2. КЊИГОВОЂУ

УСЛОВИ: завршена средња школа или четири године рада у књиговодству. Плата по тарифном правилнику.

3. БЛАГАЈНИКА

УСЛОВИ: завршена средња школа или три године рада у књиговодству. Плата по тарифном правилнику.

Молбе за учешће на конкурс су треба доставити до 15 августа о. г. са описом досадањег рада.

Срески антитуберкулозни диспансер са стационаром у Краљево расписује

КОНКУРС

за ШЕФА РАЧУНОВОДСТВА

Плата по уредби, а положајна по правилнику о положајним платама.

Услови Срења економска школа са дужом праксом, или њој равна.

Молбу доставити до 1 септембра т. г. управнику Антитуберкулозног диспансера са стационаром.

Конкурсна комисија ШУМСКОГ ГАЗДИНСТВА Краљево

расписује

Конкурс

за једног ЛУГАРА чувара шума
Услови: Завршена нижа шумарска школа.

Молбе са доказима о школској квалификацији доставити Шумском газдинству најкасније до 22 августа 1958 године.

Конкурсна комисија Среске задружне штедионице у Краљево, срез Краљево на основу члана 33 став 1 Закона о јавним службеницима и Одлуке Управног одбора Среске задружне штедионице у Краљево од 28 јула 1958 године расписује

КОНКУРС

за попуњавање следећих радних места:

1. За секретара штедионице
2. Три инструктора за краткорочне и дугорочне кредите
3. За бројача и
4. Референта друштвене евиденције.

УСЛОВИ:

1. Виша управна школа без праксе или потпуна средња школа са 3—три године праксе.

2. Економски факултет или Економска средња школа са 3—три године праксе.

3. Непотпуна средња школа, 4. Економска средња школа са три године праксе у друштвеној евиденцији или рачуноводству.

Молбу таксирану са 30 динара, аутобиографију и оверен препис дипломе о завршеној школи упутити конкурсној комисији Среске задружне штедионице у Краљево.

Молбу поднети најкасније до 27 августа 1958 године.

СПОРТ

КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ДРУГУ САВЕЗНУ
ФУТБАЛСКУ ЛИГУ

ПОБЕДА СА 10 ИГРАЧА

СЛОГА — СЛОБОДА 4:0 (2:0)

СЛОГА: Вукићевић — Стефановић, Константиновић — Јефтић, Борчић, Димитријевић — Врга Дишовић, Ђурић, Миштраковић, Соколовић.
СЛОБОДА: Кумрић — Даничић, Јевремовић — Станић, Глушчевић, Витић I — Раковић, Јокић, Вулетић, Витић II, Гардић.

Са новоосвојена два бода Слога није много поправила свој положај у борби за прво место. Шта више

шансу. Насупрот њима Слога је иако са десет играча (Ђурић је искључен у десетом минуту првог полувремена) деловала смиренније и зрелије. Халфовић нарочито Јефтић, слади су својим друговима из навалe употребљиве лопте. Већ у другом минуту Врга је изблиза начео Кумрићеву мрежу. Дванаест минута касније Дишовић је после успешне комбинације волеј-ударцем искоса дао најлепши гол, који ће се, верујемо, дуго памтити.

Слободе запаженији били Станић и Витић II. Судија др. Гурчић са одличним погледом игре сигурно је водио сусрет.

После недељних утакмица табела Друге групе има следећи изглед:

Ловћен	4	3	1	0	12	3	7
Слога	4	2	1	1	8	5	5
Слобода	4	2	0	2	6	8	4
Трепча	4	0	0	4	3	13	0

Гледано кроз призму комбинација Слога има сасвим минималне изгледе. Уколико Ловћен победи и у Ужичу, Слога је практично сасвим отпала. У случају нерешене игре или победе Слободе, питање првака одлучило би се у сусрету Ловћен — Слога на Цетињу, где је потребно да Слога учини прави подвиг па да победи, зашта ипак има могућности. Б.Б.

ОБАВЕШТЕЊЕ К. Ф. П.

Футбалски потсавез Краљево одржаће у недељу 11. августа 1958. године: састанак свог Управног одбора на коме ће поред доношења пропозиција такмичења у наредној години, организацији такмичења, решавању по дисциплинским прекршајима клубова, бити одлучено који ће се нови клубови примити у чланство Потсавеза.

За успех против Ужича Вукићевић има доста заслуга

он је чак и погоршан јер је из строја избачен Ђурић. Иако најмањи играч у тиму, дозволио је себи једну несмотреност због које је сасвим оправдано искључен. После фаула над њим узвратио је ударцем који је судија казнио искључењем.

Слобода је заглајала. Иако су у пољу играли лепо, нападачи Т.Ужича нису успели да створе неку гол-

Почетком другог полувремена Миштраковић је постигао такође ефектан гол главом, а Дишовић је неколико минута касније поставио коначан резултат.

Општа карактеристика недељног сусрета јесте да су Слогини играчи са више знања убедљиво победили несрећне Ужичане. Слога је у Јефтићу, Дишовићу и Миштраковићу имала најбоље играче, док су код

КАТАСТРОФА ПАЗАРАЦА

МЛАДОСТ — НОВИ ПАЗАР 16:4

Од боксера из Новог Пазара очекивао се много већи отпор него што су га пружили у недељу вече боксерима Младости на Кошаркашком стадиону. Тачно је да су млада екипа без довољно рутине и искуства, али ниједног тренутка нису били достојни противници и оправдано су најслабија екипа у овом такмичењу Нишког боксерског потсавеза.

Гледаоци су разочарано напустили Стадион јер ниједну борбу нису гледали до краја. Четири техничка нокаута, две продате борбе, једна дисквалификација и две повреде су биланс једног првенственог меча који је био далеко испод просека и који није могао да загреје никог. Једино је Симоновић имао озбиљнијег противника у Милетићу, али са њим је брзо пречистно давање борбом која гледаоце диже на ноге и одушевљава. Штета, борба је трајала веома кратко, а Симоновић који је поново у форми није могао да испуни све своје квалитете.

Без икаквих замјерки, сусрет је добро водио краљевачки судија Љубо Крстовић.

Технички резултати: мува: Живковић — Мурић 2:0 (повреда аркаде), бантам: Стојановић добио без борбе, п. лака: Васиљевић — Мехо-

новић 2:0 (тко I рунда), лака: Јовановић — Ростадери 2:0 (тко I рунда), п. велтер: Сретовић — Бишвац 2:0 (тко II рунда), велтер: Кампороц — Уманчић 0:2 (повреда), п. средња: Весовић — Трнавац 2:0, средња: Симоновић — Милетић 2:0 (тко I рунда), п. тешка: Пантовић — Брничанци 0:2 (дисквалификација), тешка: Лакић добио без борбе.

НАСТАВЉА СЕ ПРВЕНСТВО СРПСКЕ КОШАРКАШКЕ ЛИГЕ

У НЕДЕЉУ: СЛОГА — ЖЕЛЕЗНИЧАР

После више од месец дана паузе кошаркаши опет имају реч. Други део првенства треба је да почне јуче, али због гостовања француске екипе Каен-а, прво коло је одложено за идућу среду.

У недељу се игра друго коло, а Слога се састаје са Железничаром из Чаčka, кога је у првом делу првенства успела да победи у Чаčku са минималним резултатом.

Пред наставак првенства табела Западне групе Српске кошаркашке лиге има следећи изглед:

1. Шумадија (К)	7	7	0	0	463	302	14
2. Борац (Ч)	7	6	0	1	555	316	12
3. Слога (К)	7	5	0	2	428	353	10
4. Омладинци (В)	7	3	0	4	300	285	6
5. Партизан (Т)	7	3	0	4	342	451	6
6. Желези. (Ч)	7	2	0	5	352	352	4
7. Слобода (ТУ)	7	2	0	5	415	497	4
8. Борац (П)	7	0	0	7	288	587	0

У одложеном првом колу које се игра у среду Слога се састаје са Слободом у Титовом Ужичу.

Спортске вести:

● Центарфор Слоге Ђурић, који је против Слободе из Ужича искључен из игре, није престао са тренинзима и спортском активношћу. Са фудбалског терена пребацио се на кошаркашки стадион и синоћ је играо против француске кошаркашке екипе Каен.

● Седмаестогодишњи фудбалер Борца из Адрана, Пауновић напустио је свој клуб и пријавио се за краљевачку Слогу.

ЛОКОМОТИВА — БАНЕ 4:1

После успешних утакмица у такмичењу за Куп, Локомотива је наставила са одигравањем утакмица. Прошле недеље у Рашкој Локомотива је убедљиво победила Бана са 4:1. Овом победом још више се стиче утисак да ће у будућем такмичењу за првенство Потсавеза Краљево, Локомотива претстављати једног од фаворита за наслов првака.

Куриозитет утакмице претставља чињеница да је судија који је водио утакмицу на 20 минута пре краја напустио игралиште бацајући питалку, разљућен често неоправданим примедбама играча Бана.

ЗАВРШЕН КОШАРКАШКИ „КУП РЕПУБЛИКА“

Репрезентација Србије прва

Капељ најбољи стрелац — Кораћ најефикаснији — Ђерђа најбољи играч

„Куп република“ је завршен достојним финалом где је репрезентација Србије триумфовала победом над Хрватском. Титула првака припала је најбољој екипи.

Пет вечери Врњачка Бања била је у центру пажње кошаркашких такмичења. Пет вечери, пет републичких репрезентација први пут су се бориле на највећем домаћем кошаркашком шампионату, који је од ове године традиционалан. Врњачка Бања је прва од наших туристичких места која је поред шаховског фестивала организовала још једно спортско такмичење. „Куп република“ је успео у сваком погледу, а организатори из Врњачке Бање заслужују сваку похвалу. Њихову иницијативу сви су поздравили, као и претставници кошаркашких савеза и 2.000 гледалаца, који су последње вечери (у недељу) до задњег места испунили нови стадион.

Заслужен успех Србије

Репрезентација Србије сачињавали су играчи Београда у којој играју неколико репрезентативаца. Удар на снага, плавокоси, високи Кораћ, својом ефикасношћу претстављао је незадржivu препреку за све екипе, а за гледаоце право задовољство када је из својег положаја непогрешиво погађао кош. Поред њега Николић, Мариновић, Лучић и Рајковић, претстављали су целину, која је доминантно решавала све сусрете са противницима. Једини који су могли да им се супротставе били су кошаркаши Хрватске. „Тврди ораш“ је пробијен средином првог полувремена. Србија је играла као и увек добро, а Кораћ по обичају ефикасно. Дерби је испунио сва очекивања. Сви су играли пуном снагом, нарочито Ђерђа, а пало је укупно 204 коша. Србија је победила са 114:90.

Капељ најбољи стрелац

Неочекивано, најбољи стрелац „Купа република“ постао је Капељ, играч Словеније, који нема два прста на десној руци. Против Црне Горе постигао је 57 кошева и тако оборио Кораћев ранији рекорд. На утакмици против Босне и Херцеговине он је још више одмакао центру репрезентације Србије по броју латих кошева. Разлика је била велика, али ипак, Кораћ је имао шансе да га стигне на утакмици против Хрватске. На шест минута пре краја игре Кораћу је било потребно свега осам кошева па да буде најбољи стрелац. Играчи Хрватске стално су држали у „сендвичу“ најопаснијег играча Србије. Када је Кораћ поред двојице чувара добио још двојицу, био је лишен сваке могућности да достигне Капеља. Ипак, он је постигао нов рекорд. На утакмици против Хрватске дао је 63 коша!

Најбољи стрелац „Купа република“, Капељ, заслужио је овај успех и срдачно је поздрављен од гледалаца.

Ђерђа — замена Срђану Калемберу

Мали растом, црномоси, симпатичан кошаркаш из Задра, Ђерђа који је једне вечери играо бека, да би се друге вечери појавио на крилу, био је најбољи играч „Купа република“. Жив, хитар, пун темперамента одушевљавао је гледаоце, како својом духовитом игром, ефикасношћу тако и својим прозорима и необично добрим скоком, кад му ни највиши играчи нису могли ништа. Посматрати Ђерђу било је право задовољство где су највећи кошаркашки гурмани пријатно уживали у његовој игри испуњеном невероватном техником и свим елементима најмодерније кошарке.

Ђерђа по смену потсећа на бившег репрезентативца Срђана Калембера који је својевремено одушевљавао београдску публику. Млад је, има 21 годину а у најскорије време много ће се више чути о овом талентованом кошаркашу из Задра.

Верујемо да ће се и тренер државне репрезентације ускоро заинтересовати за њега.

Успех Црне Горе

Кошаркаши Црне Горе дошли су у Врњачку Бању скромно, више да науче него да се боре за пласман. Сви су им унапред предвиђали последње место. Међутим, Црногорци су направили изненађење победивши репрезентацију Босне и Херцеговине и на тај начин заузели су четврто место на „Купу република“.

Крајњи пласман учесника турнира је: 1) Србија — 8 бодова, 2) Хрватска — 6 бодова, 3) Словенија — 4 бода, (4- Црна Гора — 2 бода и 5) Босна и Херцеговина без бодова.

На крају турнира подељене се награде: победничкој екипи Србије, најбољем стрелцу Капељу који је постигао 161 кош, најбољем извођачу слободних бацања (78%) Кораћу и најдисциплинованијој екипи — репрезентацији Словеније.

Организатори из Врњачке Бање предали су свим капитенима екипа поклоне као успомену на Први „Куп република“.

Д. Обрадовић

КО-ЕНТАР

УДЕО ПУБЛИКЕ

Бираним речима Ужичани говоре о краљевачком фудбалу. На један сасвим објективан начин изражавају своје мишљење о спортистима Краљева. Скоро су се носили што је један њихов играч неколико година носио Слогин дрес, и што је био љубимац краљевачке публике.

Како су последње године успеси Ужичана наговестили нову афирмацију фудбала у овом граду, то је играч о коме је било речи, одлучио да се врати у свој град и помогне овом подухвату. И успео је. Његов клуб је постао првак Потсавеза и стекао права да игра квалификације за Другу лигу.

Стицајем околности одлучено је да Ужичани у квалификацијама играју са Слогом већ у првом колу. Младић који је из Краљева понео лепе успомене, био је у изузетно тешком положају. Ипак је победила љубав према родном граду. Крајњим пожртвовањем, поштено, победио је своје раније клупске другове. При томе другарство ипак није било повређено.

У реванш-сусрету у Краљево, први пут, публика није била на његовој страни. Његов клуб је изгубио, ма да су сви дали све од себе. И уместо награде за пожртвовање, један део публике га је испратио са борилишта погрдним речима. Објективни посматрачи су осудили овај гест који је на посебан начин одузео углед целокупној публици.

Зар је могуће да су ти посматрачи тако брзо заборавили колико је баш овај младић допринео угледу краљевачког фудбала и зар баш нико није био у стању да инспирира овог „културног“ подухвата онозаве на одговорност???

Б. Б.